

VÄSTKUSTSTIFTELSEN

VERKSAMHETSBERÄTTELSE & ÅRSREDOVISNING 2017

INLEDNING

Omslagsbilden med den sexfläckiga bastardsvärmaren på en klint i Bohuslän ger en bra bild av Väst kuststiftelsens syfte. Bastardsvärmaren är fortfarande vanlig i södra Sverige, men är alltmer hotad av nutida jordbruk och igenväxande, tidigare öppna, landskap. Den trivs i det svenska kulturlandskapet med öppna hagmarker och slätterängar.

På samma sätt trivs vi människor i den sortens miljöer. Det är en fin rastplats för vandraren med en termos i ryggsäcken och en vacker rogivande utsikt för den förbipasserande.

Väst kuststiftelsens uppdrag handlar om att värna, vårda och visa de öppna markerna och andra vackra speciella landskap. Både bastardsvärmaren och alla andra som vistas ute mår bra av att naturen tas om hand så att vi får chansen att vara i den och uppleva den.

Året som gått är på flera sätt extraordinärt.

Aldrig har stiftelsen haft så många naturreservat att förvalta och varit så stor sett till antalet anställda och omsättning.

Det är kanske framförallt ett speciellt år eftersom det är det sista med Lars Strandberg som chef för organisationen. Lars insatser under de nästan 30 år som han lett organisationen kan inte underskattas. På många sätt är han synonym med Väst kuststiftelsen och det är ingen tillfällighet att organisationen vuxit till den storlek den har idag. Jag, som efterträdare, tackar Lars för den stora insatsen och för den stabila grund han lagt för arbetet framåt.

Göteborg, mars 2018

Linus Kron

Alla bilder utom två drönarbilder är tagna av medarbetare på Väst kuststiftelsen. Tack Andreas, Bo, Catharina, Diana, Ellinor, Lars J, Patrik (som också tagit omslagsbilden) och Per Joel! Drönarbilderna är tagna av Alex Emanuelsson med tillstånd från Lantmäteriet.

Stiftelsen för västsvenska fritidsområden, oftast kallad Västkuststiftelsen, har tre huvudmän.

- Västra Götalandsregionen
- Göteborgsregionens kommunalförbund, GR
- Region Halland

Nästan hälften av stiftelsens verksamhet utgörs av uppdragsverksamhet från Länsstyrelserna i Halland och Västra Götaland som också ingår i styrelsen.

STIFTELSENS ÄNDAMÅL

Ur stiftelsens stadgar §2

”Stiftelsen har till ändamål att genom tillskapandet och förvaltandet av en fond åt nuvarande och kommande generationer bevara för friluftslivet värdefulla strand- och strövområden, öar och holmar i Västsverige även som för den västsvenska naturen och landskapsbilden i övrigt värdefulla eller karaktäristiska områden.”

ÅRETS VERKSAMHET

Stiftelsens ändamål är att VÄRNA, VÅRDA och VISA naturen och det är enligt den indelningen som nedanstående redovisning görs.

VÄRNA

Ett första steg för bevarande av natur är att skydda den från alternativt användande. Det handlar om reservatsbildning, markförvärv, men också att tydligt markera reservatens gränser och att stängsla in dem.

MARKFÖRVÄRV

Att värna naturen handlar till del om att förvärva mark i naturskyddssyfte. Under året har ett sådant markförvärv gjorts. Totalt äger stiftelsen fastigheter till ett taxerat värde av 35 miljoner kronor. Se sidan x för en fullständig förteckning över samtliga av stiftelsen ägda fastigheter.

I augusti 2016 brann det gamla prästbostället på fastigheten Skårtebo 1:2 ner till grunden. Till fastigheten hör också ett mindre lusthus. Reservatets parkering ligger i direkt anslutning till prästbostället. Tomtmarken har ingått i reservatet och enligt skötselplanen skall delar av tomtmarken skötas som slätteräng. Under året har stiftelsen fått möjligheten och förvärvat fastigheten för 200 000 kronor. Förvärvet förbättrar förutsättningarna att långsiktigt säkra Skårtebo som det populära utflyktsmål det är.

RESERVATSBILDNING

Länsstyrelsen har under året bildat ett antal nya reservat. Västkuststiftelsen har fått förvaltaransvar för sju nya reservat.

- Brudkullen i Åmåls kommun
- Iglekärr i Ale kommun
- Marstrand i Kungälv kommun
- Skåpenäs i Bengtsfors kommun
- Skår i Ale kommun
- Stora Les Branter i Dals Eds kommun
- Tråkärrsslätt i Göteborgs Stad och Mölndals kommun

Dessutom har vi tagit över förvaltaransvaret för Gåsö-arkipelagen och Ryxö från Lysekils kommun.

Sammanlagt har Västkuststiftelsen ansvar för knappt 270 reservat varav den absolut största delen finns i Västra Götaland.

De vita stjärnorna är en viktig markering som rent fysiskt visar ett reservats gränser och fungerar som praktiskt hjälpmedel bland annat då skog i angränsande marker avverkas. Det är ett område som är prioriterat i vårt uppdrag från Länsstyrelsen.

Under året har reservatet Harkerudssjöns Gammelskog markerats och det har dessutom skett kompletterande markering i Bua Hed, Buterud, Buxåsen, Forsbo Håbolsängs Lövskog, Knäcke-kullarna, Kynnefjäll, Skåpenäs, Torödmossen, Vågsäter Bokskog, Årsås och Åsnebo.

På Vallda Sandö och flera mindre öar utanför Vrångö har fågelskyddsområdesgränser förtydligats med nya skyltar.

Vi har byggt nya staket och underhållit befintliga kring en rad områden under året. Bland annat har rovdjurssäkert stängsel byggt i Forsbo och Kednäs. På Lindö har vi bytt ut ca 700 meter stängsel och i ett antal områden har självstängande grindar installerats.

VÅRDA

En mycket stor andel av verksamheten handlar om naturvård. Ofta handlar det om att skapa goda förutsättningar för olika arter, både växter och djur. Här följer ett urval av de åtgärder som vi genomfört under året.

NATURVÅRDSBRÄNNING

För att förnygra och främja biologisk mångfald bränner vi relativt stora områden varje år. Vissa arter, bland annat den ovanliga kustgentianan, som ingår i Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för hotade arter, gynnas. På vissa platser har vi intensifierat arbetet eftersom tätare intervaller visat sig mycket effektiva för att just öka den biologiska mångfalden. Naturvårdsbränning underlättar också övrig skötsel eftersom markvegetationen begränsas.

På Sandsjöbackas stora ljunghed brändes i år tre områden där ljungen hade börjat bli till åren. På Härön, Korsö, Otterön, Porholmen, Ramsvik, Stora och Lilla Köttö, Vallda Sandö, Älgön, Åskhult och Vrångö har naturvårdsbränning genomförts en eller flera gånger.

Tack vare det kontinuerliga arbetet ökas kompetensen kring bränning alltmer i organisationen. Vi blir allt duktigare på att styra elden och också säkra för häckande fåglar inom bränningsområdena.

Många av de marker som tidigare hölls öppna genom betande djur måste idag röjas, manuellt eller maskinellt.

I reservatet Hulan i Lerum har arbete gjorts för att öppna upp för de flerhundraåriga ekarna som står i reservatet. De vida kronorna vittnar om att ekarna har vuxit upp i ett öppnare landskap än vad det är nu. I reservatet kan man urskilja grunder, terrasser och trappor som vittnar om Hulangårdens form, men inga byggnader finns kvar idag. Det nedtagna slyet har samlats ihop och lagts i högar för att gynna insekter, lavar och mossor och svampar som lever på och så småningom bryter ner dessa högar. De öppna ängarna slås årligen.

Förutom det årliga arbetet med slåtter, gräsklippning och stängsling vid kulturreseptatet Mårtagården gjordes i år också en insats med att laga och röja runt några av stenväggarna. Kor från närområdet betar på naturbetesmarkerna samt efterbetar slåtterängarna.

För att utöka betesmarker och slåtterytor har Bräcke Ängar, Kednäs och Forsbo röjts och gallrats från sly och gran. På Bräcke Ängar har fältgentianafrön spritts med förhoppningen att den ska sprida sig i området. I Forsbo hoppas vi att restaureringen av hagmark ska leda till att hotade arter som bland annat trollsmultron och hällebräcka gynnas.

Utanför Vallda Sandö ligger ön Keholmen där den hotade arten sandödla finns. Här har vi röjt undan björk eftersom ön hotade att växa igen.

På Ramsvikslandet har vi ett pågående projekt med Bohusläns botaniska förening om gentianorna och andra sandmarksarter. Med hjälp av arbetslag från Sotenäs kommun så restaurerar vi mer marker för dessa arter.

BETE

En av de viktigaste metoderna för att hålla marker öppna är att låta djur beta områdena. I ett mycket stort antal reservat är detta den största naturvårdsinsatsen. Här följer ett urval av platser där betande djur finns. På öar som Otterön, Valön, Ulön-Dannemarken, Korsö, Stora och Lilla Köttö och Trossö-Kalvö-Lindö, längs med kusten på Tingvall och Tjurpannan, i Åskhult och på Mårtagården i Halland, i Skårtebo i Älvsborg och Ryr i Dalsland har vi, genom avtal med djurägare och i några få fall med stiftelsens egna djur, låtit kor och får beta.

Till exempel så betar får på Galterö och skapar förutsättningar för en artrik flora och fauna med insektsarter som är särskilt knutna till fårspillning.

Till del finansieras dessa åtgärder med miljöstöd från Jordbruksverket.

Genom slåtter ser vi till att marker hålls öppna och dessutom säkras vi gynnsamma förhållanden för många ängsväxter.

På ett stort antal ställen, bland annat Klippan, har vi slagit med gamla metoder och använt lie.

I år har vi bland annat slagit maskinellt vid Mårtagården, Äskhult, Hulan, Bräcke Ängar och på Otterön.

Med hjälp av vår amfibieklippmaskin har vi klippt stora vass- och våtmarker.

AVVERKNING MED NATURVÅRD I FOKUS

Avverkning av skog har varit en stor del av stiftelsens verksamhet under 2016 och 2017 till trots för att det kan verka som naturförstörande. Det handlar till stor del om att sanera områden med stora inslag av gran för att gynna lövskog och också för att skapa förutsättningar för vissa arter som bland annat vitryggig hackspett. Till stor del görs avverkningen med maskin, men relativt ofta är det så oländigt eller så känslig mark att det endast är möjligt med manuell avverkning med motorsåg.

Vi har gransanerat på Baståsen, Bräcke Ängar, Dackehögen, Grimsheden, Håbolsängs Lövskog, Otterön, Skärbo och Sundsby.

Om möjligt försöker vi att återanvända virket. Till exempel hoppas vi kunna renovera vår byggnad på Ramsön med egenavverkat virke. I annat fall fyller död ved en viktig funktion som biodepå och därför lämnas ofta både ved och ris kvar i markerna.

ÄSKHULTS BY

Arbetet på Äskhults by är värt en egen rubrik. Det är på samma gång naturvård och bevarande av ett kulturarv som annars skulle gå förlorat. Här följer ett axplock av genomförda åtgärder under året.

- Rökning av björnbärssnår som sedan eldats upp. Det är ett viktigt arbete för att inte björnbären skall ta överhand i betesmarken.
- Vårbruk av åkermarken, plöjning, harvning, sådd och ringvältning. Det var en svår höst att skörda eftersom det regnade ofta.
- Restaurering av gårdesgård och sedan stängsling utmed den.
- Bränning av ljung och gräs.
- Sidvallen har röjts, gräset har samlats ihop och körts bort eftersom det inte skall ha någon gödslande effekt på marken.
- Slätter på ängarna.
- Ekar har fällts på betesmarken.
- Rökning av löv- och talluppslag i betesmarkerna och hopkörning av ris i högar.

Att på olika sätt öka tillgängligheten och locka ut fler i naturen är en av stiftelsens huvuduppgifter. Vi lägger en mycket stor del av vårt arbete på att skapa trygghet, lättillgänglighet och marknadsföra reservat och annan natur.

SKYLTLAR, STIGAR OCH SPÄNGER

Med bra vägvisande skyltar och lagom strapatsrika stigar ger vi besökare möjligheten att se och uppleva fler naturreservat. I ett antal reservat har vi dessutom skapat förutsättningar för fler genom tillgänglighetsåtgärder så att även rullstolsframförande kan ta sig fram.

På Buxåsen, Forsbo, Oxeklev och Tjurpannan har vi anlagt och märkt upp nya stigar. Vi har ökat tillgängligheten genom att grusa stigar vid Ramhultafallet och Dättern. I Sandsjöbacka har vi påbörjat arbetet med nya vägvisningsskyltar och markeringar längs stigar och leder. Vi har samarbetat med Synskadades Riksförbund och fått råd angående färg- och materialval på skyltar så att de är så lätta att läsa som möjligt.

Även i Guddehjälm och i Sävåns dalgång, vid Slereboån och Ramhultafallet och på Vrångö har nya vägvisare satts upp.

I våtmarker lägger vi spänger för att förbättra tillgängligheten. På några ställen har vi byggt trappor uppför svårframkomliga slänter och stup.

På Komosse, en av södra Sveriges största myrmarker, har vi byggt och bytt ut spänger. Även delar av Kynnefjäll, Yttre Bodane, Tjurpannan och Äskhult har under året fått förbättrade och reoverade spänger. Spängerna på Äskhult är tagna från ekar inom reservatet och sågade på ett lokalt sågverk.

I Sundsby, Strömmarna längs Bohusleden och på Hållö har vi även byggt trappor och räcken för att säkra farliga passager.

Bänkar och vindsydd ger besökaren möjlighet att njuta av en kopp kaffe på en vacker plats eller en natt ute i det fria. Anlagda eldplatser ökar "mysfaktorn" och minskar risken för okontrollerade skogsbränder. Toaletter minskar nedskräpning och ökar tillgängligheten.

Under året har vi satt ut bänkar i Hulan, Galterö, Ramhultafallet och Svartedalen. Några av dessa är dessutom tillgänglighetsanpassade.

Nya vindsydd har byggts på Härön, Kasebo, Svartedalen, Risveden och Tjurpannan. Flera vindsydd har restaurerats och bland annat fått nytt tak. Hit hör Kynnefjäll, Oxtjärn, Svarttjärn och Grönabur.

Vi har anlagt eldstäder på Galterö och Komosse, vid Ramhultafallet.

Vi har renoverat tak på tre toaletter på Otterön.

På Vaktarkullen i Kynnefjäll har vi lagt nytt plåttak och även satt nytt innertak, väggar och golv. Under 2018 fortsätter arbetet med installation av en ny kamin.

PARKERINGSPLATSER

Målsättningen är att det ska finnas en eller flera parkeringsplatser vid samtliga reservat. Eftersom många reservat saknar god offentlig kommunikation är p-platserna en förutsättning för friluftsliv. För att ytterligare öka tillgängligheten har vi dessutom anlagt p-platser för besökare med funktionsvariationer.

I år har vi byggt en eller flera p-platser vid Dätterstorp, Furustad/Grå Kulle, Håbols Ångar, Kasebo, Risveden, Svartedalen och på Valön. Av dessa är sju anpassade för personer med funktionsvariation.

Förutom anläggning av nya p-platser lägger vi givetvis arbete på att röja och gallra för att entrén till reservatet ska se trevlig och välkomnande ut.

För att besökaren ska få ett sammanhang kring reservatet sätter vi upp informationstavlor och tar fram foldrar. Arbetet är ofta tidskrävande och kräver samordning mellan textförfattare och illustratörer. Även lokalt boende nära reservatet tar ibland initiativ till att information om natur och kulturarv produceras.

Vi byter kontinuerligt ut slitna och blekta skyltar vid reservatsingångarna.

Vi har i år tagit i fram och tryckt helt nya informationsskyltar om farliga träd och vindfällan. Tanken är att placera ut dessa i områden med stora barkborreangrepp.

Vi har tryckt nya foldrar för Dalslandsreservaten Furustad-Grå kulle, Skarsdalen-Skarsdalsbergen, Yttre Bodane, Orsberget-Baljåsen och Sörknatten-Baståsen. För de tre sistnämnda har vi även gjort foldrar på engelska.

Reservatsskylten för Vinga har uppdaterats i dialog med föreningen Vinga vänner. Skylten har fått sammanfattning samt föreskrifter på engelska. De nya skyltarna sattes upp under våren. Även för reservatet Rölle har det tagits fram en ny skylt.

Vi har tagit fram en ny reservatsskylt för Rörö i dialog med hembygdsföreningen. Vi har även tryckt en informationsskylt om stenlabyrinter som förekommer på ön. En skylt med fokus på geologin på Älgön och Brattön har tryckts.

Vi har även tagit fram en informationsskylt om femstenarör till Ramhultafallet. Femstenarör är en gammal typ av gränsmarkering som det finns flera av i området. Vi har även satt upp nya vägvisningsskyltar.

BESÖKSRÄKNING

Besöksräkning har gjorts vid Buxåsen, Dättern-Sjöryd, Forsby, Kynnefjäll, Oxeklev och i Risvedenområdet. Vi har i dagsläget inga resultat klara. Besöksräkningen behöver utvecklas så att vi tydligare kan urskilja trender i besöksfrekvensen.

GUIDADE VANDRINGAR 2017

En viktig uppgift i våra guidningar är att främja folkhälsan och det är dokumenterat att naturupplevelser ökar välbefinnandet och håller oss mer friska.

Under år 2017 deltog cirka 2 900 personer på våra guidade vandringar. Det är en nedgång i antalet deltagande med knappt 10%. Det kan bero på att vi anordnade tio vandringar färre än förra året även om spridningen på antalet skyddade områden var något större.

Förutom egenarrangerade vandringar inkluderar vi också aktiviteter som anordnas av Naturum Hornborgasjön, Naturum Vänerskärgården och Naturum Kosterhavet i vår marknadsföring.

Guidningarna varierade i tema och det fanns mycket för den intresserade att välja på; långa turer i vildmarksområden, örnskådning, naturnatta med fladdermöss och nattfjärilar, barn- och familjevandringar, spaning efter lax, kulturhistoriska vandringar med mera. De som kommer på våra vandringar är mycket nöjda. Både guiderna och urvalet av områden lovordas i den enkäter vi använder för att utvärdera.

Snittbesökaren är över 50 år och det är något fler kvinnor än män (55-45).

Drygt 520 av de deltagare som svarade på enkäten gick 2017 på sin första vandring i Västkuststiftelsens regi. Omkring 500 av deltagarna hade inte tidigare besökt naturområdet och förhoppningsvis fick vår guidning dem att hitta nya favoriter bland alla våra naturreservat och nationalparker.

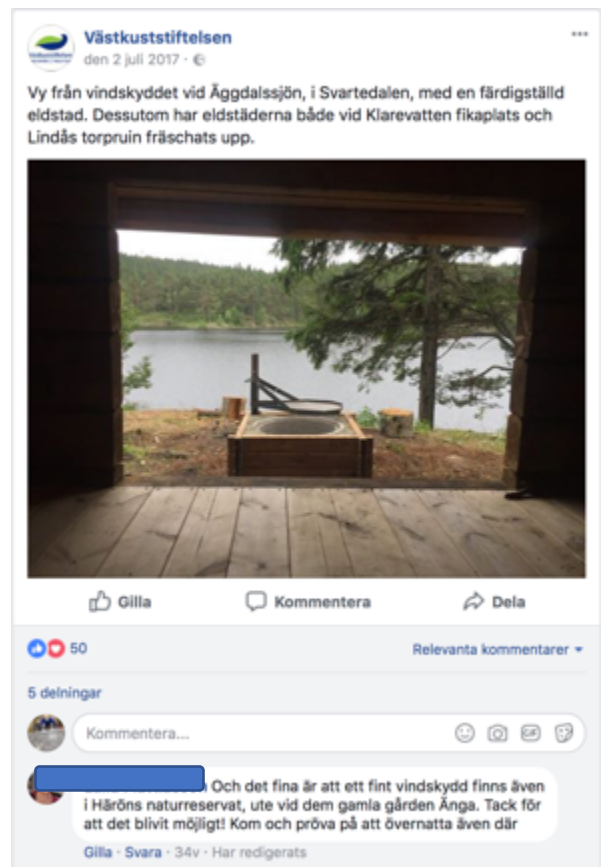
Sedan guidningarna började har vi använt vår broschyr för att nå ut med information. Broschyren är fortfarande den viktigaste kanalen, men sociala medier blir allt viktigare. Det beror förmodligen på den omarbetade hemsidan som gör det lättare att hitta programmet samt vår ökade närvaro på Facebook. Fortfarande är det dock bara drygt tio procent som hittar vandringarna via hemsidan eller Facebook.

För att öka kompetensen bland våra guider arrangerade vi i samarbete med Naturskyddsföreningen i Göteborg en uppskattad vidareutbildning och inspirationsdag "Berättarteknik för guider". Vi anlät Fabula Storytelling att hålla i kursen och närmare 20 personer deltog.

SOCIALA MEDIER

Både antalet inlägg och informationen på hemsidan har utvecklats även om mycket återstår att göra. Under året har bilder på de flesta av våra tillsynsmän/-kvinnor lagts upp. Frånsett hemsidan är sociala medier en plattform för att sprida information gällande vårt arbete. Facebooksidan har blivit mer populär. Antalet följare har ökat med över 60 procent på ett år och vi har nu 1400 följare.

ÖVRIGA UPPDRAG

BYGGNADER

Det är inte stiftelsens huvudsyfte att förvalta byggnader, men genom gåvor och testamenten har stiftelsen under åren blivit ägare till ett antal byggnader belägna i reservat. De senaste åren har hus på Ramsön och Näverkärr tillkommit. Byggnaderna är ofta viktiga inslag i de kultur- och odlingslandskap som stiftelsen äger.

På Äskhult fortsätter det långsiktiga arbetet att varsamt restaurera och underhålla byggnaderna så att de så mycket som möjligt ser ut som de gjorde runt 1825.

Vi har med utgångspunkt i vård- och underhållsplaner fortsatt det långsiktiga arbetet på Ramsön och Näverkärr. På Ramsön har vi satt in luftvärmepump och sakta börjat renovera den gamla skärgårdsstugan. På Näverkärr är den nya utbyggnaden med toalett klar. Fönstren på en sida är nästan helt färdigrestaurerade.

Vi har låtit installera luftvärmepumpar i magasinet och akademihuset på Lindö.

Strandstädningsprojektet Ren & Attraktiv Kust har, precis som tidigare år, haft operativ strandstädning som huvudfokus. Genom samordning mellan oss och västkustkommunerna har vi genomfört ett stort antal städinsatser i perioden mars till november. En preliminär kalkyl med utgångspunkt i vårt verktyg Strandstädarkartan visar på att ca 300 ton skräp har samlats in och tagits om hand. I princip genomförs strandstädning längs hela västkusten. Vi ser ett stort värde i att samarbeta med civilsamhället och engagerade lokala grupper. Bland våra samarbeten ska speciellt Strandstädarna, Städa Sverige, Världens Vackraste Skärgård och Terra Cycle nämnas.

Förutom den direkt operativa verksamheten har vi genom att vara med på mässor och event, både egenarrangerade och andras, skapat medvetenhet och utbildat kring maritim nedskräpning. Bland annat har vi deltagit på Båtmässan, Coastal Maritime Congress och Havs- och vattenforum. Vi har föreläst i flera sammanhang om nedskräpning och strandstädning.

Under året var vi värd för kampanjen Rescue the Sea som även ingick i arrangemanget Västerhavsveckan.

I december fick vi beskedet att regeringen via regleringsbrev till Naturvårdsverket satsar 17 miljoner kronor för att stödja kommunerna arbete med strandstädning. Det är oerhört glädjande. I skrivande stund är det inte klart hur medlen kommer att användas, men mycket talar för att Västkuststiftelsen får en samordnade roll i arbetet.

Förvaltningen av Trafikverkets kompensationsprojekt "Göta älvs strandängar" har varit i full gång med den sedvanliga skötseln bland annat slåtter av vass och bete. De öppna strandängarna är bland annat mycket viktiga för fåglar, som exempelvis gulärlan. Inventeringar har visat att just den fågelarten har ökat inom projektets områden. Undersökningar visar även att antalet grodor har ökat kraftigt. Det är positivt att det nedlagda arbetet ger resultat.

Under vintersäsongens stormar och högvatten har bildäck, oljefat, båtdelar, plast och annat flutit upp på ängarna. Totalt städades drygt 1600 kg bort i början av april.

Det långsiktiga arbetet med att byta ut taggtrådsstängsel mot elstängsel har påbörjats i Äskekärr.

Nytt för i år är arbetet med att reducera mängden lupiner, en trädgårdsväxt som lätt tar över stora ytor och som hotar att sprida sig på alltför stora delar av området. Under sommaren har vi maskinellt tagit bort stora bestånd i södra delen av området. Även på västra sidan har mindre områden rensats, men då för hand med spade och stor ihärdighet.

Under året har 20 personer varit anställda varav 7 är kvinnor och 13 män. Utöver det har ytterligare ett sjuttioal personer utfört arbete och uppburit lön. Dessa inkluderar tillsynspersoner, guider och övriga timanställda.

Vi har, som under tidigare år, satsat på kompetensutveckling.

Tre medarbetare deltog i en kurs i England om skötsel av träd i mosaikmarker. Fokus låg på skötsel av gamla ekar i öppna marker, men gav även en bra inblick i hur naturvården i Storbritannien fungerar.

Ett antal medarbetare har tagit förarbevis för yrkesmässigt användande av terränghjuling. Några har certifierat sig som fartygsbefäl, klass VIII, vilket möjliggör yrkesmässig användande av båt.

Insatser som naturvårdsbränning och slåtter med lie ger goda möjligheter att kontinuerligt utveckla vår hantverksskicklighet.

I möjligaste mån tar vi emot praktikanter, både de i slutet av en utbildning och de som står långt från arbetslivet.

STIFTELSEN UNDER 2017

HUVUDMÄN

Västra Götalandsregionen, VGR

Region Halland

Göteborgsregionens Kommunalförbund, GR

STYRELSEN

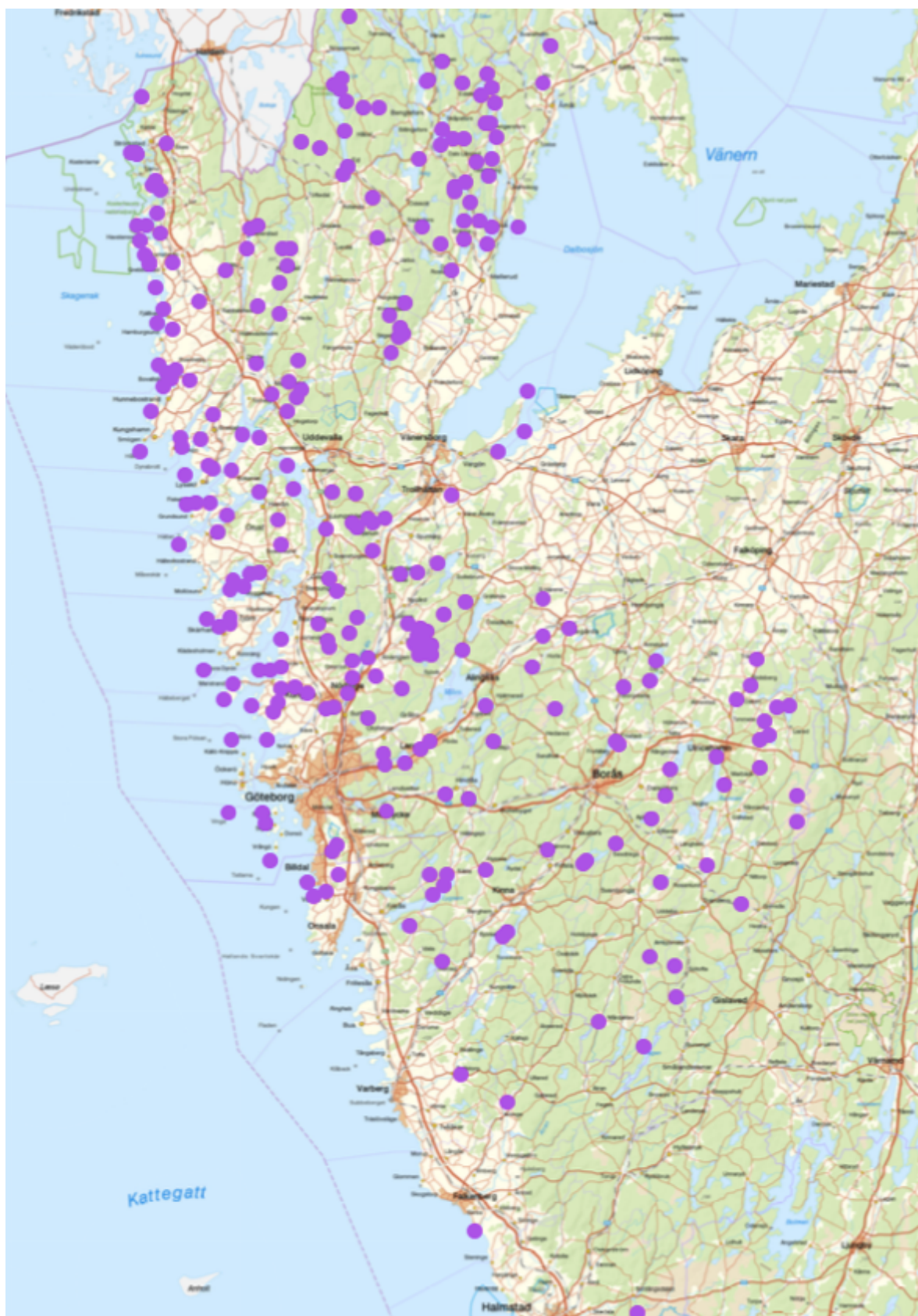
VGR	Mats Abrahamsson (M) Eva Carlsson (S), vice ordförande Raul Eriksson (L) Ulla Y Gustafsson (S) Boel Lanne (MP) Erland Svenson (V) Stig-Olov Tingbratt (C), AU Rolf Berg (S), suppleant Jakob Hallman (KD), suppleant Christian Romberg (M), suppleant
Region Halland	Therese Stoltz (S) Per Ödman (M), ordförande Christer Samuelsson (C), suppleant
GR	Rolf Gustavsson (S), AU Åsa Hartzell (M) Hans Nilsson (S), suppleant
Länsstyrelsen Västra Götaland	Sven Swedberg Jörel Holmberg, suppleant
Sekreterare i styrelsen	Göran Bengtsson

Stiftelsens arbetsutskott utgjordes under 2017 av ordförande, vice ordförande samt Stig-Olov Tingbratt och Rolf Gustavsson. Styrelsen har under året haft fyra sammanträden och fyra arbetsutskottsmöten.

REVISORER

Länsstyrelsen Västra Götaland	Gunilla Lönnbratt
VGR	Wimar Sundeen
Region Halland	Gösta Gustafsson
GR	Björn Brogren
Auktoriserad revisor	Gunilla Lönnbratt, PwC

NATURRESERVAT SOM STIFTELSEN FÖRVALTAR

Blå text visar områden där Stiftelsen äger mark.

Anfastebo	Ale	Grå kulle	Dals Ed
Bergsjön	Ale	Heråmaden	Dals Ed
Ekliden	Ale	Håbolsängs lövskog	Dals Ed
Färdsleskogen	Ale	Klovsten	Dals Ed
Iglekärr	Ale	Stora Les branter	Dals Ed
Kroksjön	Ale	Tingvallamossen	Dals Ed
Kvarnsjöarna	Ale	Äng	Dals Ed
Nödinge strandängar	Ale	Grimsholmen	Falkenberg
Rapenskårs lövskogar	Ale	Sumpafallen	Falkenberg
Rished	Ale	Ragnerudsjöns branter	Färgelanda
Risveden	Ale	Kroppefjäll	Flanda/Mrud/Vborg
Skår	Ale	Dättern I	Grästorp/Lkp/Vborg
Slereboåns dalgång	Ale	Dättern II	Grästorp/Vborg
Stora viken strandängar	Ale	Göddered – Hakered	Göteborg
Verleskogen	Ale	Vargö	Göteborg
Åskekärrens strandängar	Ale	Vinga skärgård	Göteborg
Trehörningen	Ale/Lerum	Vrångö skärgården	Göteborg
Brobacka	Alingsås	Vättlefjäll	Göteborg/Ale
Färgensjöarna	Alingsås	Nordre Älvs estuarium	Gbg/K-älv/Öckerö
Idåsen	Alingsås	Tråkärsslätt	Gbg/Möndal
Örsbråten	Alingsås	Sandsjöbacka	Gbg/Mdl/Kba
Baldersnäs	Bengtsfors	Gårdshult	Halmstad
Dackehögen	Bengtsfors	Molla bokskog	Herrljunga
Danshöjden	Bengtsfors	Mollungen	Herrljunga
Getebuberget	Bengtsfors	Ollestad	Herrljunga
Kölviken	Bengtsfors	Skolskogen	Hylte
Rumpesjön	Bengtsfors	Klippan	Härryda
Skarsdalen	Bengtsfors	Risbohult	Härryda
Skarsdalsbergen	Bengtsfors	Yxsjön	Härryda
Skåpenäs	Bengtsfors	Hördalen	Kungsbacka
Skårbo	Bengtsfors	Kedholmen	Kungsbacka
Steneby	Bengtsfors	Vallda Sandö	Kungsbacka
Tisselskog – Högsbyn	Bengtsfors	Äskhult	Kungsbacka
Torstjärnskogen	Bengtsfors	Brattön	Kungälv
Åsnebo	Bengtsfors	Dösebackaplatån	Kungälv
Ånäsebäcken	Bengtsfors	Guddehjälm	Kungälv
Öjemossen	Bfors/Flanda	Gullbringa	Kungälv
Buterud	Bfors/Mrud	Hållsungamyren	Kungälv
Kednäs	Bfors/Åmål	Hålta	Kungälv
Backa	Borås	Klåverön	Kungälv
Kräklings hage	Borås	Marstrand	Kungälv
Mölarp	Borås	Kärna bokskog	Kungälv
Rölle	Borås	Lysegården	Kungälv
Sundholmen	Borås	Marieberg	Kungälv
Tranhult	Borås	Nordön	Kungälv
Tränningen	Borås/Vgårda	Tjurholmen	Kungälv
Bengtsviken	Dals Ed	Tjurholmen strandängar	Kungälv
Bokullen	Dals Ed	Tofta	Kungälv
Borgelemossarna	Dals Ed	Älgön	Kungälv
Ed	Dals Ed	Ödsmåls kile	Kungälv
Furustad	Dals Ed	Göta o Nordre Älvs dalg.	Kungälv/Gbg

Hulan	Lerum	Näs	Orust
Rammdalen	Lerum	Råssö	Orust
Säveån	Lerum	Svanvik	Orust
Säveån Hedefors	Lerum	Valön	Orust
Härskogen	Lerum/Härryda	Stigfjorden	Orust/Tjörn
Jonsereds strömmar	Lerum/Partille	Björnaråsen	Partille
Brattorpsån	Lilla Edet	Alvö	Sotenäs
Bredfjället	LE/Uddevalla	Anneröd – Hogsäm	Sotenäs
Långsbergen	Lilla Edet	Bua Hed	Sotenäs
Valdalsbergen	Lilla Edet	Hällö-arkipelagen	Sotenäs
Valdalsjön	Lilla Edet	Ramsvikslandet	Sotenäs
Långemossen	Lilla	Börs Flåg	Stenungsund
Edet/Thättan		Ramsön – Keholmen	Stenungsund
Broälven	Lysekil	Ranebo naturskog	Stenungsund
Gröderhamnsängen	Lysekil	Ranebolund	Stenungsund
Holma	Lysekil	Rördalen	Stenungsund
Kalven på Stora Kornö	Lysekil	Stenungsundskusten	Stenungsund
Näverkärr	Lysekil	Svartedalen	Ssund/K-älv/LE
Stora Bornö	Lysekil	Blötebågen	Strömstad
Trälebergskile	Lysekil	Halle – Vagnaren	Strömstad
Vägeröd	Lysekil	Nöddökilen	Strömstad
Ryxö	Lysekil	Orrevikskilen	Strömstad
Gåsöarkepelagen	Lysekil	Strömsvattnet	Strömstad
Gode mosse	Mark	Älgöleran	Strömstad
Gäddevik	Mark	Bjällermossen	Svenljunga
Hyltenäs kulle	Mark	Fegen	Svenljunga
Letebo	Mark	Gälared	Svenljunga
Ramhultafallet	Mark	Holmaberg	Svenljunga
Smälteryd	Mark	Holmen i Simmesjön	Svenljunga
Stoms ås	Mark	Klev	Svenljunga
Årenäs - Tostekulla	Mark	Bredmossen med Fisklös sjön	Tanum
Forsbo	Mellerud	Gullbringa	Tanum
Norra Båsane	Mellerud	Hjärterö-arkipelagen	Tanum
Ranneberget	Mellerud	Jorefjorden	Tanum
Ryr	Mellerud	Kragenäs	Tanum
Stora Liane	Mellerud	Kärra	Tanum
Svankila	Mellerud	Lammön	Tanum
Svaravretorpet	Mellerud	Mårtensröd	Tanum
Årbolsfjället	Mellerud	Otterön	Tanum
Bredmossen	Munkedal	Raftön	Tanum
Gunnarsbo	Munkedal	Rödhammarsfjorden	Tanum
Harkerudsjöns gammelsk	Munkedal	Svenneby mellangård	Tanum
Kviström	Munkedal	Tanumskilen	Tanum
Kynnefjäll	Munkedal	Tanumskusten	Tanum
Kynnefjäll, Sätret	Munkedal	Tingvall	Tanum
Strömmarna	Munkedal	Tjurpannan	Tanum
Södra Harska	Munkedal	Toröds mossen	Tanum
Vågsäter	Munkedal	Trossö - Kalvö – Lindö	Tanum
Vågsäter bokskog	Munkedal	Trättestad	Tanum
Malevattnet	Mdal/Tanum	Ulön – Dannemark	Tanum
Bredmossen	Mdal/Uvalla	Valön	Tanum
Härmanö	Orust	Veddö-arkipelagen	Tanum
Koljön	Orust	Breviks kile	Tjörn
Kollungeröd vatten	Orust		

Härön	Tjörn	Kärnås	Ulricehamn
Kälkerön	Tjörn	Årås	Ulricehamn
Pater Noster skärgård	Tjörn	Äramossen	Ulricehamn
Sundsby	Tjörn	Önnarp	Ulricehamn
Säby kile	Tjörn	Komosse	Uhamn/Trmo
Toftenäs	Tjörn	Gässlösa	Varberg
Ekedal	Tranemo	Lärkemossen	Vårgårda
Moghult	Tranemo	Mångsholm	Vårgårda
Skårtebo	Tranemo	Tånga hed	Vårgårda
Torpanäset	Tranemo	Yxnås	Vårgårda
Häggsjöryr	Trollhättan	Buxåsen	Vänersborg
Hullsjön	Thättan/Vborg	Knäckekullarna	Vänersborg
Bratteforsån	Uddevalla	Oxeklev	Vänersborg
Gullmarsberg	Uddevalla	Sjöbotten	Vänersborg
Gullmarsfjorden	Uddevalla	Tunhems ekhagar	Vänersborg
Havstensfjorden	Uddevalla	Vänersnäs	Vänersborg
Högalidsberget	Uddevalla	Baljåsen	Åmål
Kalvö	Uddevalla	Baståsen	Åmål
Lilla Hasselön	Uddevalla	Brudkullen	Åmål
Store Mosse	Uddevalla	Brurmossen	Åmål
Svartedalen Bokenäset	Uddevalla	Bräcke ängar	Åmål
Bakträgen	Ulricehamn	Grimsheden	Åmål
Fräsegården	Ulricehamn	Hafsåsen	Åmål
Hössna Prästgård	Ulricehamn	Orsberget	Åmål
Knätte	Ulricehamn	Sörknatten	Åmål
Korpeboberg	Ulricehamn	Yttre Bodane	Åmål
Kråkebo	Ulricehamn	Öjersbyns gammelskog	Åmål
Kycklingkullen	Ulricehamn	Rörö	Öckerö

STIFTELSEN FÖR VÄSTSVENSKA FRITIDSOMRÅDEN

Organisationsnummer: 857201-9076

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

ÄNDAMÅL

Stiftelsen bildades 1962 av Göteborgs Stad och landstinget i Göteborg och Bohus län.

Stiftelsen har till ändamål att genom tillskapandet av en fond åt nuvarande och kommande generationer bevara för friluftslivet värdefulla strand- och strövområden, öar och holmar i Västsverige ävensom för den västsvenska naturen och landskapsbilden i övrigt värdefulla eller karaktäristiska områden.

Stiftelsens säte är Göteborg, Västra Götalands län

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

Under året har stiftelsen fått Länsstyrelsens uppdrag att vara naturvårdsförvaltare för sju nya naturreservat i Västra Götalands län.

Stiftelsen har förvärvat fastigheten Skårtebo 1:2 i Tranemo kommun.

Skatteverket har beslutat om att Stiftelsen ska befrias från inkomstskatt. Detta har inneburit att inkomstskatt för åren 2011–2016 har återbetalats.

I övrigt har verksamheten bedrivits som tidigare år. För ytterligare information hänvisas till stiftelsens verksamhetsberättelse.

FLERÅRSÖVERSIKT

	2017	2016	2015	2014
Huvudintäkter	46 300 652	42 584 406	31 842 908	28 921 944
Resultat efter finansiella poster	-856 331	12 634	1 848 446	490 409
Soliditet	39,43 %	42,62 %	47,39 %	32,43 %

Definitioner av nyckeltal, se noter

Beträffande Stiftelsens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

RESULTATRÄKNING

			2017-01-01	2016-01-01
			2017-12-31	2016-12-31
Stiftelsens intäkter				
Bidrag	Not	2	21 737 690	19 982 920
Nettoomsättning	Not	3	24 562 962	22 601 485
Övriga rörelseintäkter			655 315	508 835
			46 955 967	43 093 240
Stiftelsens kostnader				
Lämnade bidrag			-141 660	-53 126
Övriga externa kostnader			-35 100 027	-32 745 046
Personalkostnader			-12 567 390	-10 282 529
Övriga rörelsekostnader	Not	4	-6 928	0
			-47 816 005	-43 080 701
Resultat före finansiella intäkter och kostnader			-860 038	12 539
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	Not	5	3 917	2 137
Räntekostnader			-210	-2 042
			3 707	95
Resultat efter finansiella poster			-856 331	12 634
Bokslutsdispositioner			489 000	0
Resultat före skatt			-367 331	12 634
Årets skatt			0	-12 634
Skatt p.g.a. ändrad beskattning	Not	6	548 449	0
ÅRETS RESULTAT			181 118	0

			BALANSRÄKNING	
TILLGÅNGAR			2017	2016
Anläggningstillgångar				
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>				
Byggnader och mark	Not	7	102	101
Inventarier	Not	8	0	0
Övriga anläggningstillgångar	Not	9	76 202	83 130
Förskott avseende anläggningstillgångar	Not	10	280 263	0
Summa materiella anläggningstillgångar			356 567	83 231
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>				
Värdepappersinnehav	Not	11	1 375	0
Summa finansiella anläggningstillgångar			1 375	0
Summa finansiella anläggningstillgångar			357 942	83 231
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar			7 381 189	6 077 566
Övriga fordringar			322 552	3 388 334
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter			2 442 122	2 869 627
			10 145 863	12 335 527
Kassa och bank			6 973 664	3 581 969
Summa omsättningstillgångar			17 119 527	15 917 496
SUMMA TILLGÅNGAR			17 477 469	16 000 727
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Kapital vid årets början			6 439 813	6 439 813
Periodens resultat			181 118	0
			6 620 931	6 439 813
Obeskattade reserver			0	489 000
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder			6 573 797	6 052 270
Aktuella skatteskulder			44 505	82 993
Övriga skulder			1 200 057	465 677
Upplupna kostnader, förutbetalda intäkter			2 767 354	2 470 974
			10 585 713	9 071 914
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL			17 477 469	16 000 727

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen samt Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag tillämpas för första gången, vilket kan innebära en bristande jämförbarhet mellan räkenskapsåret och det närmast föregående räkenskapsåret.

Materiella anläggningstillgångar

Erhållna bidrag avseende förvärv av anläggningstillgångar har minskat anskaffningsvärdet för respektive tillgång vilket innebär att ingen avskrivning sker då anskaffningsvärdet är noll.

Noter till resultaträkningen		2017	2016
Not 2 Bidrag			
Västra Götalandsregionen		7 330 000	7 186 000
Region Halland		1 108 300	1 075 009
Göteborgsregionens kommunalförbund		3 544 846	3 471 462
EU-bidrag		6 284 591	3 335 689
Övriga bidrag		4 129 952	5 214 759
Ianspråktagande av bidrag som använts för förvärv av anläggningstillgångar		-659 999	-299 999
		21 737 690	19 982 920
Not 3 Nettoomsättning			
Uppdragsverksamhet		22 702 551	21 572 014
Övriga intäkter		2 610 890	1 915 815
Avgår: erhållna intäkter som använts för förvärv av anläggningstillgångar		-750 479	-886 344
		24 562 962	22 601 485
Not 4 Medelantal anställda			
Medelantal tillsvidareanställda		15	17
Projektanställda		5	
Antal årsarbeten		20	
Not 5 Övriga skatter			
Återbetald skatt då Stiftelsen skattebefriats		548 449	0
Noter till balansräkningen		2017-12-31	2016-12-31
Not 6 Byggnader och mark			
Ingående anskaffningsvärde		101	100
Inköp		200 000	300 000
Erhållna bidrag för köp		-199 999	-299 999
Utgående anskaffningsvärde		102	101
Redovisat värde		102	101
Fastigheternas totala anskaffningsvärde (före erhållet bidrag)		31 031 686	30 831 686
Fastigheternas totala taxeringsvärde		34 996 000	61 915 000
Noter till balansräkningen, forts.		2017-12-31	2016-12-31

Not 7 Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	0	127 228
Årets inköp	1 177 479	886 344
Årets försäljning/utrangering	0	-127 228
Erhållna bidrag för inköp	-1 177 479	-886 344
Ingående avskrivningar	0	-127 228
Återförda avskrivningar på försäljning/utrangering	0	127 228
Utgående anskaffningsvärde	0	0
Redovisat värde	0	0
Not 8 Övriga materiella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	83 130	74 680
Årets inköp	33 000	8 450
Årets försäljning/utrangering	-6 928	0
Erhållna bidrag för inköp	-33 000	0
Utgående anskaffningsvärde	76 202	83 130
Redovisat värde	76 202	83 130
Not 9 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar		
Årets inköp	280 263	0
Årets försäljning/utrangering	0	0
Erhållna bidrag för inköp	0	0
Utgående anskaffningsvärde	280 263	0
Redovisat värde	280 263	0
Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav		
Omklassificeringar	1 375	0
Årets försäljning	0	0
Utgående anskaffningsvärde	1 375	0
Redovisat värde	1 375	0

Övriga noter

2017

2016

Not 11 Definition av nyckeltal

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutningen

Not 12 Skärgårdsrenhållning

2017-01-01 -- 2017-12-31

2016-01-01 -- 2016-12-31

Intäkter	1 400 000	1 400 000
Reserverade bidrag	-84 913	472 860
Kostnader:		
Renhållning	-1 107 655	-1 301 014
Anläggning och underhåll	-107 265	-262 268
Båt-/Bilkostnader	-39 241	-231 244
Tillsyn och information	-60 926	-78 334
	0	0

Beloppen ingår i stiftelsens årsredovisning

Övriga noter forts.

2017

2016

Not	Projekt 4 Strandstädning	2017-01-01 -- 2017-12-31	2016-01-01 -- 2016-12-31
13	Erhållna bidrag	3 307 162	4 073 410
	Upplupna bidrag	1 407 909	481 399
	Kostnader:		
	Strandstädning	-3 138 594	-3 168 730
	Övriga externa kostnader	-379 213	-623 010
	Personalkostnader administration	-1 197 192	-762 715
	Finansiella kostnader	-72	-354
		0	0

Beloppen ingår i stiftelsens årsredovisning

Göteborg 2018-03-23

Per Ödman
Ordförande

Eva Carlsson
vice ordförande

Mats Abrahamsson

Raul Eriksson

Ulla Y Gustafsson

Rolf Gustavsson

Åsa Hartzell

Boel Lanne

Therese Stoltz

Erland Svenson

Sven Swedberg

Stig-Olov Tingbratt

Vår revisionsberättelse har lämnats 2018-04-20

Gunilla Lönnbratt
Förtroendevald auktoriserad revisor

Wimar Sundéen
Förtroendevald revisor

Björn Brogren
Förtroendevald revisor

Gösta Gustafsson
Förtroendevald revisor

Till styrelsen i Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden, org.nr 857201-9076.

Revisionsberättelsen omfattar legal årsredovisning vilket i detta tryckta dokument omfattar sidorna 27–35.

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

ANNAN INFORMATION ÄN ÅRSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse för 2017 (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

DEN AUKTORISERADE REVISORNS ANSVAR

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

DEN FÖRTROENDEVALDA REVISORNS ANSVAR

Jag har att utföra en revision enligt stiftelselagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

UTTALANDE

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden för år 2017.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

GRUND FÖR UTTALANDE

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

REVISORERNAS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Göteborg den 20 april 2018

Gösta Gustafsson

Förtroendevald revisor

Björn Brogren

Förtroendevald revisor

Wimar Sundeen

Förtroendevald revisor

Gunilla Lönnbratt

Auktoriserad revisor, Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB

FASTIGHETER

Naturresevat Fastigheter	Kommun	Anskaffnings- värde	Taxerings- värde 2016	Taxerings- värde 2017
Bredfjället Grinneröds-Holmen 1:1	Uddevalla	750 000	3 138 000	311 000
Brobacka Brobacka 1:4	Alingsås	450 000	670 000	85 000
Bua Hed Bua 1:68	Sotenäs	240 000	81 000	85 000
Dalslands kanal Skåpafors 6:6	Bengtstors	12 000	-	
Fegen Humlered 1:3	Svenljunga	75 000	-	
Furustad Valsebo 1:45	Dals Ed	263 000	2 081 000	267 000
Grimsholmen Boberg 3:10	Falkenberg	517 000	721 000	828 000
Gårdshult Gårdshult 1:11	Halmstad	-	10 269 000	1 450 000
Gässlösa Gässlösa 1:7	Varberg	10 425	1 888 000	164 000
Hyltenäs kulle Sammanföring nr 125733 Öxnevalla-Hyltenäs 2:4 Öxnevalla-Hyltenäs 3:6 Nabben 2:1	Mark Mark Mark	355 000 -	- -	
Härskogen Härskogen 1:1 Rya 1:17	Lerum Härryda	653 000	4 021 000 -	4 300 000
Hördalen Vallda 25:14	Kungsbacka	1 000	825 000	168 000
Kedholmen Särö 1:482	Kungsbacka	40 000	77 000	80 000
Klippan Klippan 1:1	Härryda	335 000	-	
Koljön Ängön 1:107	Orust	123 000	517 000	121 000
Kviström Kviström 1:81	Munkedal	93 000	749 000	124 000

Naturreservat Fastigheter	Kommun	Anskaffnings- värde	Taxerings- värde 2016	Taxerings- värde 2017
Kynnefjäll				
Krokstads Hult 1:5	Munkedal	7 000 000	2 548 000	2 512 000
Kälkerön				
Kälkerön 1:2	Tjörn	225 000	1 991 000	1 991 000
Mölarp				
Mölarp 1:18	Borås	710 000	250 000	300 000
Näverkärr				
Näverkärr 1:2	Lysekil	-	3 133 000	3 517 000
Ramsön				
Ramsön 1:6	Stenungsund	-	287 000	317 000
Ramsön 1:5	Stenungsund	1 900 000	1 970 000	2 165 000
Risveden				
Gunntorp 2:23	Ale	5 341 000	-	1 549 000
Skäfthult 1:19	Lerum	1 396 000	-	
Rörö				
Rörö 2:160	Öckerö	1 142 315	-	
Sandsjöbacka				
Årekärr 1:4	Göteborg	255 000	1 446 000	1 610 000
Sammanföring nr 096545		65 000	2 249 000	1 199 000
Årekärr 1:2	Göteborg			
Årekärr 1:3	Göteborg			
Årekärr 2:15	Göteborg			
Årekärr 2:2	Göteborg			
Årekärr 2:3	Göteborg			
Årekärr 2:31	Göteborg			
Sammanföring nr 96755		127 300	927 000	317 000
Hovås 3:268	Göteborg			
Hovås 3:173	Göteborg			
Hovås 57:117	Göteborg			
Kobbegården 6:359	Göteborg			
Sammanföring nr 100320		123 700	51 000	53 000
Källeredgården 1:31	Mölnadal			
Torkelsbohög 1:32	Mölnadal			
Apelgården 1:14	Mölnadal	35 800	-	-
Eken 1:9	Mölnadal	44 000	-	-
Heljered 3:21	Mölnadal	211 900	-	-
Heljered 3:22	Mölnadal		-	-
Tällered 1:9	Mölnadal	53 000	-	-
Varla 6:13	Kungsbacka	12 000	-	-
Bukärr 4:8	Kungsbacka	3 500	-	-
Ekenäs 3:29	Kungsbacka	32 500	68 000	72 000
Guntofta 5:1	Kungsbacka		-	
Sammanföring 214052		333 700	585 000	602 000
Algusered 1:249	Kungsbacka			
Bukärr 2:111	Kungsbacka			
Bukärr 2:112	Kungsbacka			
Ekenäs 3:34	Kungsbacka			
Ekenäs 5:12	Kungsbacka			

Naturreservat Fastigheter	Kommun	Anskaffnings- värde	Taxerings- värde 2016	Taxerings- värde 2017
Guntofta 1:74	Kungsbacka			
Höga 1:21	Kungsbacka			
Höga 3:2	Kungsbacka			
Nötegång 1:88	Kungsbacka			
Sandsjöbacka 1:2	Kungsbacka	201 000	574 000	592 000
Skårby 6:2	Kungsbacka	300 000		
Skarsdalen				
Kvarnviken 1:59	Bengtstors	549 500	2 458 000	330 000
Skolskogen				
Sonhult 1:12 (½)	Hylte	500 000	778 500	885 500
Skårtebo				
Skårtebo 1:2	Tranemo	200 000	-	-
Sumpafallen		138 000		
Svarträ 1:14	Falkenberg		868 000	551 000
Svarträ 2:15	Falkenberg		-	-
Svarträ 2:16	Falkenberg		-	-
Svarträ vattenfall	Falkenberg		-	-
Sammanföring nr 135299			657 000	202 000
Svarträ 2:17	Falkenberg			
Svarträ 3:10	Falkenberg			
Svarträ 3:11	Falkenberg			
Svarträ 4:11	Falkenberg			
Svarträ 4:12	Falkenberg			
Sammanföring nr 135325			912 000	388 000
Bössgård 1:9	Falkenberg			
Maen 1:8	Falkenberg			
Maen 1:9	Falkenberg			
Okome 1:8	Falkenberg			
Okome-Boarp 1:10	Falkenberg			
Okome-Boarp 1:12	Falkenberg			
Okome-Boarp 1:8	Falkenberg			
Okome-Tubbared 1:8	Falkenberg			
Okome-Tubbared 1:9	Falkenberg			
Ulvbo 1:5	Falkenberg			
Svartedalen				
Anvik 1:3	Stenungsund	180 000	-	-
Tjurpannan				
Sammanföring nr 130282		435 000	-	-
Långeby 2:52	Tanum			
Långåker 1:19	Tanum			
Tofta				
Lycke-Tofta 1:6	Kungälv	390 000	256 000	282 000
Tångahed				
Tångahed 1:2	Vårgårda	589 545	518 000	612 000
Ulön-Dannemark				
Ulön 1:1	Tanum	230 000	-	-

Naturreservat Fastigheter	Kommun	Anskaffnings- värde	Taxerings- värde 2016	Taxerings- värde 2017
Vargö				
Styrsö 1:115	Göteborg	1 000	-	
Styrsö 1:73	Göteborg	296 000	-	
Styrsö 1:166	Göteborg		-	
Verleskogen				
Verle 1:39	Ale	1 991 500	1 433 000	168 000
Älgön				
Älgön 1:2 (½)	Kungälv	-	1 624 500	1 433 500
Äskhult				
Sammanföring nr 93921		2 100 000	2 940 000	2 330 000
Äskhult 1:2	Kungsbacka			
Äskhult 1:4	Kungsbacka			
Äskhult 1:5	Kungsbacka			
Äskhult 1:11	Kungsbacka			
Summa		31 031 685	61 915 000	34 996 000

Väst kuststiftelsen
NATURVÅRD ✻ FRILUFTSLIV

BESÖK Vallda Sandö · POST Sandöhamnsvägen 71, 434 94 VALLDA
TEL 031-40 29 81 · E-POST post@vastkuststiftelsen.se
www.vastkuststiftelsen.se